

ירחון לשאלות מדיניות
בלב ליות וצבאיות

כסליו-טבת, תש"ג

אורך רביעי

חברת א' (י"ד-ט"ו)

זכר הלוהמים

נרב ויזל הרצל זאבי אריה לוי

ישא מחנה מגיני המולדת

ה

כ

ך

ע

פ

צ

מבחים

בשלוש שנות המלחמה געש כוח ההסתערות הנאצי. ארצות נפלו בזה אחר זה. אירופה נכבשה. אמנם, היו דפים מזהירים: עמידת אנגליה בודדה במערכה, מלחמת העזו של העם היוני הקטן הנעזר בחיל משלוח בריטי מצומצם, התקוממות הבלתי-נכנעת של הפרטיזנים הסרביים, העקשנות האיתנה של הלוהמים הסיניים, ואחרון אחרון עז: מאבק האיתנים של ברית-המועצות. — גלויים נאדרים לכוחה של מלחמת חופש ולכושר ההתגוננות של חלשים נגד חזקים מהם. מאלה שאב העולם את תקותו. הם שנתנו את התוקף לצפיה הממושכת לשעה בה יחדלו לוחמי החופש להיות חלשים והנתקפים בלבד. והנה נדמה, כי השעה קרובה לבוא. על-כן, כה גבר הקשב לידיעות מחזית צפון אפריקה, בה הופיעו בנות הברית לראשונה כמסתערים.

בזירת המלחמה האפריקאית היו כבר גם לפני כן נסיונות של התקפה ע"י עמי הברית. כאן חיסל הגנרל וויול מחנה של מאות אלפים איטלקים והגיע עד בנגאזי. כאן ערכו נצורי טוברוק נסיונות גיחה נועזים. כאן ערך הגנרל אוקינלק את מסע ההתקפה שלו, הדף את הצבא הגרמני-האיטלקי וחילץ את טוברוק מן המצור. אך כל אלה לא היו אלא בחינת אפיזודות במלחמה, לאו דוקא משום הנסיגות והכשלונות שבאו אחריהם, אלא גם מפני שמלכתחילה היה להם אופי של התקפות הדיפה ומגן, מאין כוחות מספיקים

מאחוריהם. מטרתם היתה להרהיק את האויב מגבול מצרים. רק זאת הפעם צורפה למערכת לוב תכנית רבת-תנופה להפיכת אפריקה כולה בסיס להסתערות על מצודת השלטון של הנאצים, על יבשת אירופה עצמה.

ועוד דבר. הפעם עמדו בנות הברית למבחן ראשון של כושר הכנותיהם התכניות והאופירטיביות לפעולה תוקפנית בקנה-מדה עצום. ואכן, עמדו בו. הזריוות, שבה הוצאו לפועל הפלישות לצפון-אפריקה, היכולת להנעת כוחות צבאיים כבירים, בבת-אחת, אל שטח מרוחק ורחב-ידיים כל-כך — כל אלה לא יכלו שלא לעורר תמהון, התפעלות ותקוה גם יחד.

לכך מתוספת גם ההצלחה הפוליטית של צירוף הכוחות הצרפתיים באפריקה אל בנות הברית. אמנם, הצלחה זו נערכת ע"י העובדה, שבראש המצטרפים הועמד האיש, דרלן, אשר קופה של תהפוכות במשך המלחמה הזאת תלויה לו מאחוריו. לנו, במזרח התיכון ובארץ ישראל, יש ביחוד לחשוש לדרך של השלמה עם חוסר נאמנות. אך ההישגים הממשיים של הצטרפות כוחות לוחמים, ושל ניתוק צפון אפריקה ומערבה — ועתה גם דקר בכלל זה — מעל מעגל ה"ציר", מכריעים בשעה זו את הכף; והסברותיו והצהרותיו של רוזבלט, ומעל לכל התקוה המבוססת לתקון המעוות בעתיד, — ממתיקות הרבה את ההרגשות הטבעיות כנגד המצב החולף שנתהווה.

עתה מחכה העולם להתפתחות המפנה הזה, שהסתמן לפני שבועות אחדים. כבוש תוניס — לכשיושג — יסיים את גירוש הציר מאפריקה, ישליט את בנות הברית בים התיכון ויעמיד את כוחותיהם אל מול איטליה והבלקן ודרום-אירופה בכלל. ורב ערכן של הידיעות מנאלצ'יק ומסטלינגרד ומקשת-הדון — אם יתפתחו שם המפלוגות הגרמניות עד כדי נסיגת-תבוסה מקוקו ובחזית הדרום כולה. אך, עם כל זה, אין עדיין בטחון שלא תבוא התקפת-פתע נאצית חדשה. לא בנקל ישלימו הנאצים עם מצב של התגוננות. על אף קוי הגנה ארוכים ורבים, כאשר לא היו להם עוד, אפשר שינסו להבקיע לעצמם גישה אל מיצר גיברלטר ואל מרוקו, דרך ספרד, או למזרח התיכון — דרך תורכיה. אך יתכן, כי דוקא עתה, לאחר שהסתמן המפנה, לא יוכלו עוד הגרמנים להכניע עמים ולכבוש ארצות בכוח ההפחדה בלבד. כי גדל האמון בכושר העזרה של בנות הברית. כמעט בכל מקרה של התקפה על ארץ חדשה יוכרחו להלחם — ולפזר את כוחותיהם, דבר העלול שוב לפתוח פתח להתקפה נגדם באירופה.

מתוך צפיה זו לתוצאות המפנה במלחמה ואולי — להתקרבות הקץ, יעשים מחדש חשבון הנפש שלנו, בעולם כולו ובארץ-ישראל. עם הבשורות המעודדות משדה המערכה מגיעות ידיעות זועה על גורל אחינו באירופה הכבושה. טבח המוני, השמדת קהלות שלמות בלי שריד ופליט. לאבל ולזעם מצטרפת החרדה לנותרים. מה יעוללו הנאצים תוך מלחמות הנסיגה והתבוסה? מוכרח עתה להתגבר הרצון לגמול ולמעשה ישועה והצלחה, להשתתפות ממשית בהצלת כלואי הגיטאות. ולו גם בהשתתפות חלקית, ולו גם לפי "תור", לסירוגין.

בהתאם לצרכי הגנת הארץ ולפי סדר ההולם את המסגרת הצבאית. אך ההשתתפות הזאת, במלוא היקפה האפשרי, לא תתכן אם תצטמצם בישוב הארצישראלי בלבד. חייבת לבוא, בעוז מחודש, הדרישה לרכז למאמץ מלחמתי את כל הכוחות היהודיים, שניתן עדיין לאספם ולרכזם. מאות אלפי פליטים יהודים מתנונים וכלים בשטחי העורף העמוק של רוסיה הסובייטית; רבבות אפשר עוד להוציא מארצות-הכבוש הנאצי; אלפי פליטים ומאות אלפי תושבים יהודים כבר נשתחררו עם כבושי-ההתקפה הראשונים של בנות הברית; מאלה בלבד אפשר כבר כיום להקים רבבות לוחמים ועובדים צבאיים נאמנים.

חייבים הישובים היהודים החפשים בא"י, אמריקה ואנגליה לחתור לקראת זה בכל מאמצי כוחם, ולא להרתע מפני כל קושי ומפני כל נסיון שלא הצליח, כי הם היחידים היכולים להיות לפה לפזורי היהדות. רק בכוח פעולתם, התקשרותם והזדהותם עם פיזורים אלה יכול עדיין אבק-האדם שלנו ליהפך לכוח הלוחם לחופשתו שלו ולשותף במלחמה לחירות העולם.

גיוס יהודי ברחבי העולם, אשר כבר הובטח לנו פעם ונדחה, עתה הגיעה שעתו. הצלת יהודים מושמדים וריכוז כוח יהודי מאלה המתנונים ללא תועלת — הם עתה הצד והחובה.

אמנם, הישוב היהודי בארץ אינו יכול עדיין לראות עצמו פטור מן הדאגה לגורלו בארץ-תקוותו ולגורל הארץ עצמה. המלחמה אינה עומדת עדיין לפני סיום לאלתר גם לאחר שיתגבש המפנה, ועוד יכולות לחול תמורות ארעיות בחלק זה או אחר של העולם. ובארץ הזאת יכולה אף תמורת-ארעי לגרור תמורות גורליות. לכן, עדיין מצווים אנו לגייס את כוחותינו גם להגנת הארץ עצמה. עמי הברית ודאי שלא יוציאו את כוחותיהם מן המזרח התיכון ומן הארץ גם לאחר פתיחת התקפות על אירופה, ואף אנו איננו בני-חורין לפטור עצמנו מן הדאגה להגנת חלק זה של העולם, שבו אנו חיים ובו קשורות כל תקוותינו ועתידותינו. אך עם מלוא הגיוס בארץ, ועם הענות בנות הברית לתביעת גיוסם של היהודים בעולם, עוד ימצאו בתוכנו כוחות להשתתפות עם פזורי היהדות במלחמתם. ככל שתרחק הסכנה מן הארץ, וככל שהיקף הכוחות המגויסים בארץ יהלום יותר את הזרם המתגבר של מלחמת השחרור, כן עשוי להתגדל כוחנו אף לתפקיד נוסף זה.

מגן לארץ. יד לגולה.

אי אפשר היה לסמך את התזוית השנייה, אלמלא היה לנו בארצנו "משמר הארץ", המסוגל לשחרר לשם כך תולדות סדירים, או אלמלא הרכב תיל זה אלא מכמה מאות אלפים שוטרים מיוחדים, שלא אמנו כנגשי-מלחמה. ת. וינטרינגהם